

Beyond Neptune Spear, czyli krakowski zjazd specjalsów

#Strategia i polityka #Wojska lądowe 25 maja 2013

Wczoraj do Krakowa przybyli przedstawiciele wojsk specjalnych z Polski, USA oraz państw członkowskich NATO. Konferencja zorganizowana w przededniu święta Wojsk Specjalnych stała się interesującym forum wymiany poglądów pomiędzy dowódcami sił specjalnych NATO a cywilnymi ekspertami, zajmującymi się problematyką bezpieczeństwa międzynarodowego.

Konferencja Beyond Neptun Spear była wspólnym przedsięwzięciem Dowództwa Wojsk Specjalnych oraz Uniwersytetu Jagiellońskiego. Jej organizację umożliwiło podpisanie umowy o współpracy podpisanej pomiędzy partnerami w 2012. W dyskusji ze swoimi NATO-wskimi partnerami udział wzięli przedstawiciele wszystkich jednostek podlegających Dowództwu Wojsk Specjalnych

W obradach uczestniczyli także przedstawiciele korpusu dyplomatycznego z Francji, Niemiec, Hiszpanii, Litwy, Norwegii, Wielkiej Brytanii i USA. Motywem przewodnim spotkania było hasło *Włócznia Neptuna – Beyond Neptune Spear*. Gospodarze konferencji, gen. bryg. Piotr Patalong, Dowódca Wojsk Specjalnych i prof. dr hab. Wojciech Nowak, otwierając obrady podkreślili szczególne znaczenie wojsk specjalnych, które obecnie stanowią formację najlepiej przygotowaną do elastycznego reagowania na stale zmieniające się zagrożenia.

Wydarzenia minionych lat pokazały, że tradycyjna doktryna militarna często okazywała się niewystarczająca, aby zmierzyć się z nowymi zagrożeniami. Prelegenci najczęściej wymieniali konflikt izraelsko-palestyński, *arabską wiosnę* oraz wyzwania, z jakimi musieli mierzyć się żołnierze w Iraku i Afganistanie.

Prof. Artur Gruszcak na przykładzie zamachów w Bombaju z 2008 podkreślił, iż przeciwnicy, z którymi przyszło się mierzyć byli doskonale przygotowani do przeprowadzenia ataku. Podczas przygotowań oraz samego zamachu posługiwali się zdjęciami satelitarnymi, systemem nawigacji GPS oraz trudną do zakłócenia łącznością satelitarną. W połączeniu z silnym uzbrojeniem pozwoliło to im na uzyskanie przewagi nad siłami rządowymi w pierwszej fazie ataku.

Wykorzystanie jako narzędzi zarządzania konfliktem politycznym tzw. portali społecznościowych przedstawił w swoim wystąpieniu dr Michał Matyasik. Na przykładzie izraelskiej operacji *Pillar of Defense* oraz działań podczas *arabskiej wiosny* wskazał, że Internet, zwłaszcza za pośrednictwem takich mediów jak Twitter czy też Facebook, może stać się instrumentem pozwalającym sterować i w pewnym zakresie także zarządzać ruchami społecznymi. Obaj prelegenci wskazali na konieczność szybkiego reagowania na nowe zagrożenia i potrzebę adaptowania się do przeciwdziałania nowym zagrożeniom.

W drugiej części obrad mówcy skupili się na kwestiach związanych z rozbudową natowskiego systemu sił specjalnych, zarówno w ramach struktur Sojuszu, jak i współpracy bilateralnej. Jako przykład modelowy wskazana została kooperacja pomiędzy Polską a USA.

Zarówno gen. Marshall B. Webb, szef Dowództwa Operacji Sił Specjalnych Wojsk Lotniczych USA jak i gen. Frank Kisner, Dowódca Operacji Specjalnych NATO podkreślili konieczność budowania ponadnarodowej sieci współpracy wojsk specjalnych w ramach Sojuszu Północnoatlantyckiego w oparciu o zunifikowaną doktrynę, standardy oraz wyposażenie. Generał Kisner podkreślił, że taka współpraca państw członkowskich NATO, wspieranych przez siły Australii oraz Nowej Zelandii już istnieje i cały czas rozwija się. Wspólne struktury oraz standaryzacja działań sił specjalnych mają być jedynym skutecznym remedium na pojawiające się, często na poziomie globalnym, zagrożenia.

W obradach prócz zaproszonych dowódców wojsk specjalnych NATO uczestniczyli przedstawiciele korpusu dyplomatycznego / Zdjęcia: Jakub Link-Lenczowski

Konferencję zamknęło wystąpienie płka Marcina Szymańskiego, reprezentującego Dowództwo Wojsk Specjalnych. Uczestnicy obrad mogli zapoznać się z wkładem polskich sił specjalnych w budowanie międzynarodowych struktur. Jako główne źródła zagrożeń zostały wskazane zdestabilizowane państwa w obszarze Euro-Atlantyckim, na

Bliskim Wschodzie oraz Kaukazie. Proliferacja broni masowego rażenia, zarówno nuklearnej, biologicznej, jak i chemicznej oraz zagrożenia natury militarnej mogą wymagać adekwatnej, militarnej odpowiedzi. Zgodnie ze strategią bezpieczeństwa Polska opiera się na czterech filarach bezpieczeństwa tj. nowoczesnych siłach zbrojnych, sojuszniczych umowach bilateralnych oraz członkostwie w NATO i UE. Aby sprostać sojuszniczym wymaganiom konieczne było spięcie wszystkich komponentów sił specjalnych w kraju w jeden spójny system. Rozwiązaniem okazało się powołanie Dowództwa Wojsk Specjalnych, które z kolei może stanowić element szerszych struktur sił specjalnych w ramach NATO.

Struktury Sojuszu zdefiniowane zostały podczas szeregu spotkań na najwyższym szczeblu (min. podczas szczytów w Pradze, Rydze, Bukareszcie, Stambule oraz Strasburgu). Kamieniem milowym w rozwoju współpracy okazało się podpisanie memorandum porozumienia pomiędzy Ministerstwem Obrony Narodowej RP a Departamentem Obrony USA w Krakowie, w 2009. Memorandum regulowało wzajemne relacje pomiędzy dowództwami specjalsów w obu krajach. Obecnie w ramach dalszej integracji ze strukturami NATO wojska specjalne dążą do standaryzacji doktryny, szkolenia, wyposażenia oraz budowania wspólnej świadomości sytuacyjnej. Przykładem takich działań mogą być pogramy szkoleniowe realizowane wspólnie z Francuzami (Gujana Francuska) oraz USA (zgrywanie załóg śmigłowców). Obecnie kluczowym celem dla Polski jest uzyskanie statusu państwa ramowego, zdolnego dowodzić sojuszniczymi operacjami specjalnymi w ramach Sił Odpowiedzi NATO.
